

Tussen Wilgenplas en Rotte

**VERENIGING STEDEBOUWKUNDIG WIJKBEHOUD
HILLEGERSBERG SCHIEBROEK TERBREGGE**

Mei 2005 - Nr 55

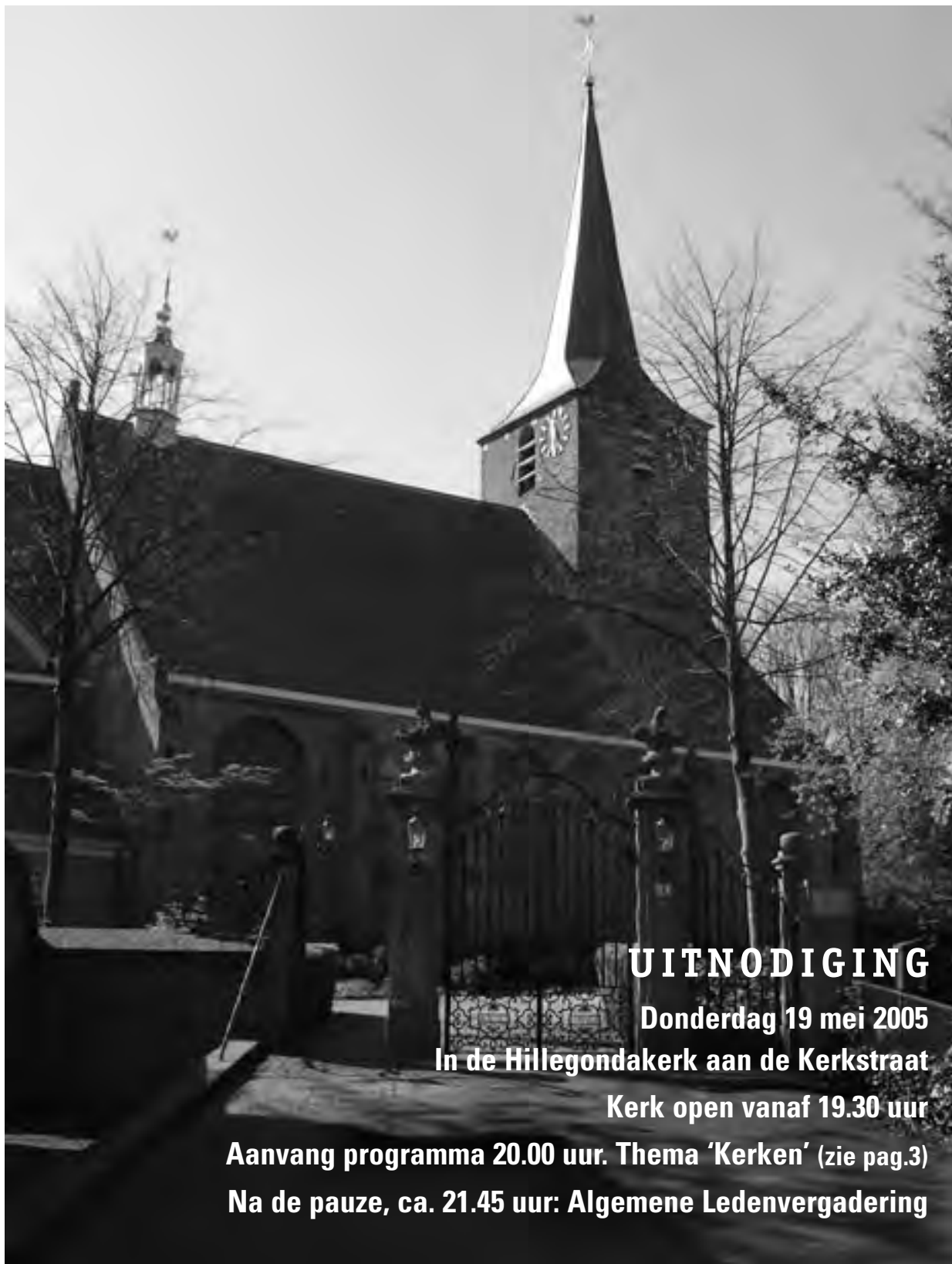

Masterplan
Hillegersberg

Schildje aan
de Kleiweg

Jaarrekening
2004
en begroting
2005

Zoekplaatje

UITNODIGING

Donderdag 19 mei 2005

In de Hillegondakerk aan de Kerkstraat

Kerk open vanaf 19.30 uur

Aanvang programma 20.00 uur. Thema 'Kerken' (zie pag.3)

Na de pauze, ca. 21.45 uur: Algemene Ledenvergadering

Na de pauze:

Algemene Ledenvergadering VSW

- 1 **Opening, mededelingen en ingekomen stukken**
Omstreeks 21.45 uur.
- 2 **Notulen Algemene Ledenvergadering van 12 mei 2004.**
Zie pagina 4 en 5
- 3 **Jaarverslag 2004.**
Zie pagina 8 en 9.
- 4 **Jaarrekening 2004 en begroting 2005.**
Zie pagina 6 en 7
- 5 **Benoeming van de kascontrole commissie**
In september 2004 onving het bestuur het treurige bericht van het overlijden van de heer Nooder. Omdat de heer Arnold naar het buitenland is verhuisd moeten er twee nieuwe leden voor de kascontrolecommissie worden benoemd
- 6 **Benoeming bestuursleden VSW**
Statutair treden dit jaar af mevrouw Iet Heetman, alsmede de heren Jack Fens en Koos Amesz. Mevrouw Heetman en Fens hebben na ampele overwegingen te kennen gegeven voor een nieuwe periode beschikbaar te zijn. Het bestuur stelt voor hen voor een nieuwe periode te herbenoemen. Koos Amesz heeft reeds bij de vorige ALV verklaard zijn bestuursfunctie niet langer te kunnen continuëren. Het bestuur stelt voor in zijn plaats Marius Heijenk te benoemen, die al een jaar lang de secretarisfunctie op uitstekende wijze heeft waargenomen.
- 7 **Rondvraag en sluiting**
Naar verwachting omstreeks 22.30 uur.

Voor de pauze:

Hillegondakerk, ruimte waar muziek in zit

Dit jaar zal de Open Monumentendag in september gewijd zijn aan 'Kerken'. Maar dat betekent in feite dat gedurende het hele jaar tijdens menige manifestatie van geïnteresseerde verenigingen dit onderwerp aan de orde wordt gesteld. De VSW doet daar graag aan mee, vooral omdat wij zo'n eeuwenoude en heel bijzondere kerk midden in ons gebied hebben staan: de Hillegondakerk.

Wij houden namelijk onze Algemene Ledenvergadering op donderdag 19 mei 2005 in dat prachtige gebouw. Een aantal van u komt er reeds voor kerkdiensten of concerten, maar dit is nu een goede gelegenheid ook voor anderen met dit prachtige monument kennis te maken.

Gewoonlijk nodigen wij voor de avond een spreker uit die ons voorafgaande aan de feitelijke ledenvergadering met een interessant onderwerp aangenaam bezig houdt. Dit jaar hebben wij dominee Ton van Soest uitgenodigd die ons samen met de organist Aad van der Hoeven op een heel bijzondere manier gaat vertellen over deze kerk die vanaf de vroegste tijden niet alleen een spiritueel, maar ook een cultureel centrum van Hillegersberg is geweest.

Het is een werkelijk heel bijzonder gebouw waar de bouwgeschiedenis vanaf te lezen is. Het meubilair uit de 17e eeuw en de zeer oude grafstenen getuigen daarvan. Om maar niet te spreken van het magnifieke orgel van Abraham de Meere uit 1830. Het bestuur van de VSW nodigt u dan ook van harte uit voor deze bijzondere lezing. Het zal bepaald geen zwaarwichtige avond worden, daarvoor staat de altijd geestige en humorvolle dominee van Soest garant. En met prachtige muziek, ook uit de moderne tijd, daarvoor zorgt organist Van der Hoeven. U komt toch ook? Dit mag u niet missen!

Interieur Hillegondakerk - Aquarel van Dick Carlier

Verslag van de Algemene Ledenvergadering op 12 mei 2004

Locatie Lommerrijk

Aanwezig van het bestuur de dames Iet Heetman, Ivonne Koedam, Agnes van Zoelen, de heren Hans Mani (vz), Wim Meijer, Jack Fens, Norman Langelaan en Koos Amesz (secr).

De voorzitter opent omstreeks 20.10 uur de vergadering, althans het informele gedeelte. Eerst een rondje voorstellen van het bestuur en een korte uiteenzetting van het doel van de VSW. Hierbij blijven de diverse commissies Studie en Inventarisatie, Promotie en Voorlichting en de Bouwcommissie niet onvermeld. Ook de 'zuster' verenigingen zoals de Stichting 'Rotterdam is vele dorpen' wordt genoemd.

De wandel- en fietstochten worden gepresenteerd door Hans Troost en het eerste exemplaar wordt uitgereikt aan notaris Kooijman. Kooijman bedankt in een kort woord en benadrukt de belangen van de VSW. Hij wijst op de dakgoot van de secretarie van de deelgemeente die in slechte staat verkeert!

Vervolgens reikt de voorzitter het eerste exemplaar van het nieuwe vouwblad 'Landschap in Baksteen' uit aan Hans Horsting.

'Alles van waarde is weerloos'

De voorzitter noemt de recente ontwikkelingen, waaronder het beeld/kwaliteitsplan van de deelgemeente, de in voorbereiding zijnde bestemmingsplannen Kern en Plassen en 110-Morgen. Veel goede intenties en plannen, edoch is de praktijk vaak anders. Zie de voorname en plannen met betrekking tot het terrein van Engele Heere, Lommerrijk, Plaswijk en de behuizing van de deelgemeente zelf.

De presentatie Stichting @@p door Michel Melenhorst sluit hierbij aan met een inzicht op de waardevolle kwaliteiten van de Straatweg.

Vervolgens na de pauze de formele Algemene Ledenvergadering:

1. Opening, mededelingen en ingekomen stukken

De presentie lijst is getekend door 75 leden.

Geen ingekomen stukken, per e-mail hebben drie leden een kennisgeving van afwezigheid gestuurd.

2. Notulen ALV van 14 mei 2003 (zie bladzijde 4 en 5 TW+R)

Ank Tuijnenburg Muijs – Breugem: tijdens de rondvraag van de vergadering 14 mei 2003 vroeg Ank aandacht voor het lelijke hekken aan de Boterdorpse Verlaat. Bedoeld werden de hekken bij de Berg- en Broekse Verlaat – aan het einde van de Prins Bernhard kade.

De notulen worden goedgekeurd en daarna vastgesteld.

3. Jaarverslag 2003 (zie bladzijde 8 en 9 van de TW+R)

Naar aanleiding van het verslag vraagt Piet Mulder aan de bebouwingscommissie hoe ver het staat met de Koepelnota en de voornemens van de VSW.

4. Jaarrekening (zie bladzijde 6 en 7 TW+R)

De penningmeester Agnes van Zoelen geeft een kort toelichting. Er zijn geen vragen of opmerkingen. De jaarrekening en de begroting worden met applaus goedgekeurd en daarvan wordt décharge verleend aan de penningmeester.

5. Benoeming van de kascontrole commissie

Statutair aftredend is Mw Troost. Haar plaats wordt overgenomen door D.K.M. van der Loo.
Applaus.

6. Waardevolle panden in de wijk

Bestuurslid en lid van de bebouwingscommissie Norman Langelaan geeft aan de hand van dia's een nadere toelichting op de stand van zaken van waardevolle objecten in onze deelgemeente. Met speciale aandacht voor de historische linten.

7. Benoeming bestuursleden VSW

Statutair treedt af Norman Langelaan. Het bestuur stelt voor hem voor een nieuwe periode te benoemen. Met applaus wordt door de leden het voorstel aangenomen.

De secretaris Koos Amesz heeft aangegeven zijn bestuursfunctie niet langer te kunnen continueren wegens drukke werkzaamheden. Er wordt een geschikte opvolger gezocht.

8. Rondvraag en sluiting

- Mw Loes Berger: Hoe staat het met de shawl van de VSW voor de dames? Antwoord: voorlopig niet in productie.
- Er zijn thans meer dan 900 leden. Er komen problemen met het bezorgen van de TW+R. Loes vraagt vrijwilligers. John Hokke en Evert Goossen melden zich spontaan.
- Dhr. Van Klaveren maakt zich zorgen over de verkeers situatie rondom de nieuwe locatie van AH.
- Dhr Wensing: Zie de TW+R bladzijde 20 en 21 inzake de Contramal. Hoe is de situatie? Jacques Fens geeft een toelichting. Deze ontwikkeling is niet te stoppen. Echter er ligt nu een 1e visie ter inzage.
Er blijft een 'groene loper' vanaf Overschie naar het Kralingse bos.
- Bergse Dorpsstraat: al jaren in discussie. De tram blijft op 2 sporen rijden.

Omstreeks 10.30 sluit de voorzitter de vergadering.

De voorzitter bedankt iedereen voor zijn komst en inbreng en het werk van de diverse leden en commissies.

J. Amesz

Jaarrekening 2004 en begroting 2005

VERLIES- EN WINSTREKENING

	Realisatie 2003	Begroting 2004	Realisatie 2004	Begroting 2005
BATEN				
Contributie leden	10,725.39	10,800.00	11,285.40	11,500.00
Donaties	318.50	250.00	445.14	300.00
Bijdrage buitengewone leden	282.69	250.00	379.38	300.00
Eenmalige bijdragen	205.00	0.00	0.00	0.00
Rente	1,728.83	1,700.00	1,496.14	1,400.00
Verkoop boeken e.d.	2,185.30	2,000.00	10,470.76	3,000.00
Inkomsten promotie activiteiten	177.50	150.00	370.00	300.00
Jubileum dassen	2,585.00	500.00	445.00	125.00
Subsidies	50.00	6,000.00	7,011.50	0.00
Overige baten	14.00	100.00	105.18	250.00
Totaal	18,272.21	21,750.00	32,008.50	17,175.00
LASTEN				
Bestuurskosten	2,827.87	3,000.00	2,553.36	2,500.00
Baarkuisje				10,000.00
Drukwerk ledencontact	3,759.34	4,000.00	4,304.30	4,500.00
Vergader- en excursiekosten	1,595.98	1,600.00	2,004.05	2,000.00
Onkosten commissies	523.95	700.00	681.62	700.00
Lidmaatschappen	122.65	125.00	105.46	125.00
Promotie activiteiten	3,902.33	2,300.00	2,647.12	2,500.00
Productiekosten	2,879.91	9,000.00	11,284.05	2,500.00
Diversen	0.00	450.00	100.00	450.00
Onvoorzien	0.00	450.00	1,163.80	450.00
Totaal	15,612.03	21,625.00	24,843.76	25,725.00
Saldo	2,660.18	125.00	7,164.74	-8,550.00

BALANS	31-12-2001	31-12-2002	31-12-2003	31-12-2004
ACTIVA				
Giro, Banken	46,472.93	55,666.96	53,269.56	61,250.46
Voorraad (boeken)	11,077.68	7,833.36	6,476.40	0.00
Totaal	57,550.61	63,500.32	59,745.96	61,250.46
PASSIVA				
Reservefonds	14,460.81	14,797.09	15,271.97	16,238.48
Voorziening waardering boeken	11,077.23	7,833.36	6,476.40	0.00
Vooruitontvangen contributies	40.96	25.34	64.00	35.00
Reservering lustrum	3,200.00	500.00		
Nog te betalen rekeningen		4,596.24		845.18
Publicatiefonds	28,771.61	35,748.29	37,933.59	44,131.80
Totaal	57,550.61	63,500.32	59,745.96	61,250.46

Toelichting op jaarrekening 2004 en begroting 2005

Realisatie 2004

Het ontvangen bedrag voor de contributie komt ongeveer overeen met het bedrag vermeld op de begroting van 2004. De verkoop van boeken is sterk gestegen in vergelijking met hetgeen op de begroting was voorzien. Dit wordt vooral veroorzaakt door zowel de goede verkoop van de nieuwe uitgave 'Kijk op de Wijk', als die van de 'Wandel en Fietsroutes' en de verkoop van 'Accenten'. Voor de uitgave van de 'Wandel en Fietsroutes' mochten wij van verschillende partijen een aanzienlijke subsidie ontvangen, zoals was toegezegd.

De overige posten aan de batenkant komen nagenoeg met de begrote posten overeen.

De vergader- en excursiekosten zijn meer gestegen dan was voorzien. Enerzijds wordt dit veroorzaakt door een toenemend aantal leden dat onze vergaderingen heeft bezocht, anderzijds doordat aan de jaarlijkse excursie voor een aantrekkelijk, niet kostendekkend bedrag deelgenomen kon worden. De aankoop van de nieuwe geëmailleerde schildjes is geboekt onder de post Promotieactiviteiten. Omdat de begroting het toeliet hebben wij deze schildjes in één keer afgeschreven, waardoor deze post iets hoger is uitgekomen dan was begroot.

We kunnen 2004 met een positief saldo van € 7.164,74 afsluiten. Dit saldo is als volgt verdeeld: toevoeging aan het Publicatiefonds € 6.198,21 (opbrengst verkoop boeken verminderd met de productiekosten, onder aftrek van subsidies); toevoeging aan het Reservefonds € 966,51.

Begroting 2005

Aan de batenkant komen de bedragen voor een groot deel met de in 2004 gerealiseerde bedragen overeen. De verkoop van een nieuwe uitgave is in het eerste jaar altijd het grootst. Daarom is voor de post 'Verkoop boeken' een aanzienlijk lager bedrag opgenomen dan voor 2004 is gerealiseerd. Ook de verkoop van de jubileumdassen zal verder afnemen. Voor de post 'Subsidies' worden dit jaar geen baten meer verwacht.

Ook aan de lastenkant volgen de bedragen in grote lijn de in 2004 gerealiseerde bedragen. Opvallend is de post Baarhuisje in deze begroting. Voor de realisatie van de restauratie hiervan willen wij, onder voorbehoud van goedkeuring van de Algemene ledenvergadering, een bijdrage leveren van maximaal € 10.000,-. Wij stellen voor, dit bedrag ten laste te laten komen van het reservefonds, dat hiervoor voldoende ruimte biedt. Dit jaar zal er een kleinere publicatie uitkomen, waarvoor een bedrag van € 2500,- wordt begroot voor de post Productiekosten.

Volgens deze begroting zullen baten en lasten naar verwachting in 2005 een negatief saldo opleveren van € 550,00.

Balans

In 2004 werden ongeveer 250 exemplaren van 'Gebouwde Accenten' verkocht. De rest van de waarde van de voorraad boeken is nu, na 10 jaar, in een keer afgeboekt. In de post 'Publicatiefonds' worden elk jaar de baten van de verkoop boeken opgenomen. Deze post is nu opgelopen tot ongeveer € 44.000,-. De bedoeling is dit geld te gebruiken voor één of enkele grotere publicaties, als opvolger van 'Gebouwde Accenten'.

De vereniging heeft bezwaar aangetekend tegen de bouw aan de locatie Grindweg. De juridische kosten zijn in de post 'Onvoorzien' opgenomen. Aangezien deze rekening wordt betaald in 2005 is deze post in de balans opgenomen onder 'Nog te betalen rekeningen'.

Op de balans zijn niet opgenomen bezittingen van de vereniging zoals kantoorbehoeften, computer, drukwerk, acceptgirokaarten, overige uitgaven, etc. Deze bezittingen worden steeds in het jaar van aanschaf afgeschreven.

Terugblik op het VSW-jaar 2004

Overzicht van het werk, de activiteiten, de samenstelling van het bestuur en de commissies van de Vereniging Stedebouwkundig Wijkbehoud in 2004.

Activiteiten

Op de goedbezochte jaarvergadering op 12 mei konden weer enkele nieuwe tastbare producten van de werkzaamheden van de VSW aan het publiek worden gepresenteerd. Hans Troost mocht het eerste exemplaar van de map met wandel- en fietstochten door de deelgemeente aanbieden aan notaris Kooijman. En mevrouw Gerdy Verschuure bood het eerste exemplaar van haar studie over de ontstaansgeschiedenis van het deelgemeentegebied "Landschap in Baksteen" aan aan Hans Horsting, voorzitter van het Historisch Genootschap Roterodamum.

Vervolgens hield Michel Melenhorst van de Stichting @@p op deze vergadering een gloedvol betoog over de waardevolle kwaliteiten van de Straatweg aan de hand van het door deze stichting opgestelde beeldkwaliteitplan. En bestuurslid Norman Langelaan bracht de aanwezige leden op de hoogte van de stand van zaken met betrekking tot waardevolle objecten in de deelgemeente. Hierbij besteedde hij speciale aandacht aan de historische linten.

Op 19 juni verleende de VSW volgaarne zijn medewerking aan de fietstocht georganiseerd door "Rotterdam is vele dorpen", die deels door onze deelgemeente voerde. Op 18 september werd voor een recordaantal van 80 leden een wandeltocht door Oud Terbregge georganiseerd. Mede door het fraaie zomerweer en de deskundige begeleiding door de organisatoren werd deze wandeling een groot succes.

Tijdens de najaarsbijeenkomst op 17 november hield Ruud Brouwers, voorzitter van de gemeentelijke commissie Welstand en Monumenten, een geïnspireerd betoog over de Koepelnota Welstand, die dit najaar door de gemeenteraad is vastgesteld. Hij omschreef deze nota als een bruikbaar instrument voor het welstandsbeleid.

Verder stond 2004 voor een groot deel in het kader van de ontwikkelingen rond het baarhuisje aan de Ringdijk.

Om dit historische pandje voor verder verval te behoeden stelde bestuurslid mevrouw Ivonne Koedam-Hooijkaas bij haar afscheid als voorzitter van de deelgemeente de door haar ontvangen giften ter beschikking aan de restauratie van het verwaarloosde baarhuisje. Verder werden bijdragen toegezegd van de Stichting Berg en Broek, diverse deelgemeentelijke partijen en het bureau Monumenten Rotterdam. De VSW mag het huisje gaan gebruiken op voorwaarde dat de vereniging zelf voor het klein onderhoud zorg draagt. Hoewel alle benodigde middelen voor een algehele restauratie nog niet geheel beschikbaar waren, kon aan het eind van het jaar met de restauratie van het casco een aanvang worden gemaakt.

Tenslotte heeft de VSW uiteraard de bouwplannen die in de deelgemeente bestaan nauwlettend gevolgd. Dit heeft onder meer geleid tot het indienen van bezwaren tegen nieuwbouwplannen aan de Grindweg, waaronder een appartementengebouw op de hoek Grindweg - Ankie Verbeek-Ohrlaan. Uiteraard heeft de VSW geen bezwaar tegen de voorgenomen seniorenhuisvesting, maar wel tegen het massale bouwvolume op deze plek, waarbij het door de deelgemeenteraad vastgestelde Beeldkwaliteitplan volledig wordt genegeerd. Hoewel de commissie voor Beroep en Bezwaar adviseerde de VSW in het gelijk te stellen, werd dit advies door de deelgemeente niet overgenomen en werd vervolgens het beroep van de VSW door de rechter verworpen.

Tenslotte heeft de VSW uiteraard de bouwplannen die in de deelgemeente bestaan nauwlettend gevolgd. Dit heeft onder meer geleid tot het indienen van bezwaren tegen nieuwbouwplannen aan de Grindweg, waaronder een appartementengebouw op de hoek Grindweg - Ankie Verbeek-Ohrlaan. Uiteraard heeft de VSW geen bezwaar tegen de voorgenomen seniorenhuisvesting, maar wel tegen het massale bouwvolume op deze plek, waarbij het door de deelgemeenteraad vastgestelde Beeldkwaliteitplan volledig wordt genegeerd. Hoewel de commissie voor Beroep en Bezwaar adviseerde de VSW in het gelijk te stellen, werd dit advies door de deelgemeente niet overgenomen en werd vervolgens het beroep van de VSW door de rechter verworpen.

Het bestuur

Het bestuur bestond in het verslagjaar uit Hans Mani (voorzitter), Koos Amesz (secretaris), mevrouw Agnes van Zoelen (penningmeester), mevrouw Iet Heetman-van Riel, mevrouw Ivonne Koedam-Hooijkaas, Jack Fens, Norman Langelaan en Wim Meijer. Het bestuur werd geadviseerd door mevrouw Gonny van der Heijden-van der Eerden en Eduard de Liagre Böhl. De ledenadministratie werd verzorgd door Hans de Jong. Aangezien de secretaris al op de Algemene Ledenvergadering had laten weten, dat hij zijn drukke werkzaamheden moeilijk kon combineren met het secretariaat van de vereniging, werd hij hierin bijgestaan door Marius Heijenck. Het bestuur kwam in 2004 elf maal

Op 18 september werd voor een recordaantal van 80 leden een wandeling door Oud-Terbregge gehouden.

in een reguliere vergadering bijeen. Op 20 oktober vond een extra vergadering plaats met leden van het bestuur en de commissie Studie en Inventarisatie over de Koepelnota.

De bebouwingscommissie

In de bebouwingscommissie hadden zitting Norman Langelaan en Rene Proos. Ook dit jaar voerde deze commissie weer regelmatig overleg met de afdeling Ruimtelijke Ordening en Beheer van de deelgemeente en werd ingesproken op commissievergaderingen, hoorzittingen en dergelijke. Met name de ontwikkelingen aan de Grindweg en de Straatweg en de bestemmingsplannen 'Kern en Plassen' en '110 Morgen' bleven de aandacht vragen.

De commissie Promotie en Voorlichting

Deze commissie bestond uit mevrouw Iet Heetman-Van Riel (voorzitter), mevrouw Ligia de Jong-Winkel, mevrouw Marijke Zoetemeyer, Azel de Boer, Wim Meijer, Len Vollemans en Jan Vermaak. Naast de organisatie van de evenementen genoemd onder het kopje 'Activiteiten', zorgde de commissie voor het inrichten en bemensen van een stand op de geraniummarkt aan de Peppelweg op 8 mei, de braderie op de Kleiweg op 5 juni, het Jazzfestival Hillegerberg op 27 juni en de Rotterdamse dag in de Laurenskerk op 18 september. Onze aanwezigheid bij dit soort activiteiten is goed voor onze naamsbekendheid en er konden verschillende nieuwe leden en bestellingen van onze uitgaven worden genoteerd. Toch riepen de leden van de commissie aan het einde van het verslagjaar op tot een kritische bezinning in hoeverre kosten en opbrengsten met elkaar in overeenstemming zijn.

De commissie Studie en Inventarisatie

Leden van de commissie S+I waren Hans Troost (voorzitter), Wolfgang Skoda (secretaris), Loes Berger-Schut, Gerdy Verschuure, Lieke Moerman en Govert Slob, Gerard Tuijnburg Muijs, Luuk de Boer en Norman Langelaan (namens het bestuur). Helaas zag Hans Troost zich aan het eind van het verslagjaar genoodzaakt zijn voorzitterschap neer te leggen. Dit wordt nu vooralsnog waargenomen door Norman Langelaan. De studie 'Landschap in Baksteen' van mevrouw Verschuure werd in 2004 uitgegeven en goed verkocht. Daarnaast besteedde de commissie uitgebreid aandacht aan de Koepelnota Welstand, hetgeen uitmondde in een advies, dat op 20 oktober met het bestuur werd besproken. Dit advies luidde de uitgangspunten van de Koepelnota te onderschrijven, in de ontwerpfasen van bestemmingsplannen alert te blijven op consistentie met de Koepelnota en extra aandacht te vragen voor enkele gebieden, die een grotere welstandsbescherming dienen te krijgen, zoals de drie-eenheid Voorplas-Straatweg-Achterplas, de Hoge Limiet, de Grindweg en de historische singelstructuur in Schiebroek. Dit advies werd op 11 november door het bestuur overgenomen. Deze punten worden door de VSW ingebracht bij de evaluatie van de nota.

De financiële commissie

De financiële commissie houdt namens de VSW-leden toezicht op de financiën van de vereniging. De commissie bestond in 2004 uit P. Arnold, W. Nooder en D.K.M. van der Loo. Helaas ontving het bestuur in september bericht van het overlijden van de heer Nooder. Mevrouw Troost bleek bereid deze leemte op te vullen.

De Schildjescommissie

De schildjescommissie adviseert het bestuur over de toekenning van een onderscheiding aan eigenaren of huurders die zorg hebben besteed aan het behoud en herstel van monumenten en beeldbepalende bouwwerken en terreinen in de deelgemeente. De commissie bestond uit Luuk de Boer, Ton van Hoorn en Han Adriaanse. Op 4 september werden de schildjes die in 2003 waren toegekend aan Huize Margaretha, Hoeve Vruchtenburg en het Hoogheemraadschap Schieland (voor het groot onderhoud van de Rotte en Bergse Voor- en Achterplas) op feestelijke wijze bevestigd. Op 17 november werd door de voorzitter van de deelgemeente, mevrouw M. van Winsen, een schildje uitgereikt aan A.L. Ortgiess, voor de wijze waarop hij zijn woning aan de Kleiweg 441 heeft gerestaureerd. Helaas bleken de schildjes, die in de loop der jaren zijn toegekend, minder bestand tegen de tand des tijds dan de panden waarop zij waren aangebracht. Daarom werd er in de loop van het jaar schildjes van duurzamer materiaal ontwikkeld. P. Bik zorgde voor de vervanging van de ruim 40 schildjes.

Tussen Wilgenplas en Rotte

Nadat ons verenigingsblad 'Tussen Wilgenplas en Rotte' in 2003 door het bestuur moest worden samengesteld vanwege het ontbreken van een redactiecommissie, kon de vereniging dit jaar voor de eindredactie een beroep doen op mevrouw Wil Baghuis.

Baarshuisje Ringdijk, stand van zaken:

Streven: in het najaar in gebruik

Gedurende het begin van dit jaar heeft de aannemer de buitenkant van het baarshuisje onder handen genomen. De windveren met versieringen aan de kopgevels zijn gedeeltelijk vervangen, het dakbeschot is voor een deel vernieuwd, er is een dunne laag isolatie op het dak aangebracht, bovendien nieuwe panlatten en nieuwe zwarte kruispannen. De stalen raampjes zijn eruit gehaald, tegen roest behandeld, teruggeplaatst en voorzien van nieuw glas. De loodgieter heeft de zinken goten en de hemelwaterafvoeren vervangen. Dit alles nog net op tijd voor de sneeuwperiode inviel. Het geheel onder leiding van de architecten; Michiel Banning en Kees van Holst en uitgevoerd door aannemersbedrijf van der Sluis uit Terbregge.

Onlangs hebben we een huisnummer van de dienst Stedenbouw toegewezen gekregen, zodat er binnenkort ook water, elektra en riolering kan worden aangelegd, want dat schijnt niet te lukken zonder huisnummer. Dit was de eerste fase, geheel door de deelgemeente gefinancierd. Op dit moment wordt er aan de laatste voorbereidingen van de tweede fase gewerkt. Het interieur, isolatie van de wanden, een toilet en een klein aanrechtje en in de kelder ook isolatie en restauratie van de vloer en buitendeur. De financiën van deze fase zullen door de stichting Berg en Broek aan de deelgemeente geschonken worden, zodat de deelgemeente opdracht kan geven tot de tweede fase.

Op dit moment worden contracten opgesteld, om het gebruik van het baarshuisje door de VSW voor tientallen jaren te waarborgen. Hopelijk is dit bij het ter perse gaan van deze Tussen Wilgenplas & Rotte allemaal geregeld, zodat door de deelgemeente opdracht kan worden gegeven voor de tweede fase. Aan het einde van de rit zal de VSW ook wat werkzaamheden moet financieren en zelf enige werkzaamheden ter hand moeten nemen voor de finishing touch.

We hopen voor het najaar alle werkzaamheden afgerond te hebben, zodat de VSW het pandje in gebruik kan nemen als archief en werkkamer/vergaderruimte. Eindelijk kunnen dan alle in 25 jaar opgespaarde archieven bij elkaar gevoegd worden. We zoeken nog mensen die ons willen helpen met archiveren.

Met het bureau Monumenten zijn we nog aan het bekijken hoe we de financiering van het voegwerk voor elkaar kunnen krijgen. Het huidige voegwerk is zeer matig van kwaliteit en zou ons inziens eigenlijk vervangen moeten worden. Het zijn knipvoegen, die erg kostbaar zijn om aan te brengen. Er bestaan nog maar weinig vaklieden die dit kunnen uitvoeren. En als dit alles klaar is moet er een plan gemaakt worden voor de restauratie van het prachtige hek aan de Ringdijk met de tekst: 'Gedenk te sterven'.

Norman Langelaan

Als alles klaar is moet er een plan gemaakt worden voor de restauratie van het prachtige hek met de tekst: 'Gedenk te sterven'.

Nieuwe dakversiering aan de kopgevel van het baarshuisje.

Vertegenwoordigers van de organisaties die zich sterk maken voor restauratie van het baarshuisje en de directe omgeving. V.l.n.r.: Iet Heetman (VSW), Teun van Riet-schoten (St. Berg en Broek), Michiel Banning (architect), Ivonne Koedam (mede-initiatiefnemer en -financier), Kees van Holst (begeleider architectenbureau) en Ben van der Sluis (aannemer/restaurateur). (Foto Trees Borkus).

Vertrouwen in herbouw Huize Bergsteyn met koetshuis

Onlangs is men begonnen met het bouwrijp maken van het bouwterrein van het nieuwe Albert Heijn-complex op de hoek Grindweg/Argonautenweg.

Met de bouw van de nieuwe AH zal het ter plekke gelegen Huize Bergsteyn moeten wijken en dus gesloopt moeten worden. Nadat dit bekend werd is de VSW en ook de stichting Berg en Broek met de projectontwikkelaar van AH, William Properties, gaan praten. Er werd een intentie-overeenkomst gesloten, om het uit begin 1800 stammende pand te herbouwen en mogelijk ook het van latere datum daterend houten koetshuis.

William Properties heeft vijftig meter verderop een stuk grond kunnen bemachtigen om beide panden op te herbouwen. Aanvankelijk wilde men er twee woonhuizen van maken. Onlangs ontvouwde de projectontwikkelaar ons het plan om het koetshuis samen met Bergsteyn als combinatie te gaan herbouwen en te verkopen. Het koetshuis zou een 'open bestemming' krijgen, zodat dit door de toekomstige kopers zelf kan worden ingevuld: garage, bedrijfsruimte, studio of gastenverblijf, of een combinatie daarvan. Ook het interieur van Bergsteyn zelf is nog nader te bepalen. Hoewel wij als VSW het zouden toejuichen als de klassieke oorspronkelijke indeling er weer in komt.

De huidige panden verkeren in zo'n slechte staat dat het niet lonend is de materialen te hergebruiken. De herbouw wordt dus gewoon nieuwbouw. Wij hebben de tekeningen gezien, het zag er goed uit. Het uiteindelijke resultaat is natuurlijk erg afhankelijk van de detaillering van ramen, deuren, goten en bij het koetshuis vooral de 'gefiguurzaagde' randen en versieringen. Ook de materiaalkeuze van dakpannen, hemelwaterafvoeren etcetera is van groot belang. De 'detailleringen' op de 1:100 tekeningen gezien hebbend zijn wij echter vol goede moed.

Een goed voorbeeld is Hoeve Vruchtenburg op de Straatweg, die twee jaar geleden werd herbouwd. Daar zie je bijvoorbeeld dat het slecht bekendstaande schuifraam in zijn gemodificeerde uitvoering aan alle huidige criteria voldoet met behoud van de goede detaillering.

Al zullen velen de komst van AH op de nieuwe locatie met lede ogen aanzien, de herbouw van deze pandjes mogen we toch zeker toejuichen.

Een nieuwe Albert Heijn plus woningen gaan de locatie hoek Grindweg/Argonautenweg invullen.

Huize Bergsteyn zal met koetshuis en al verplaatst worden naar het wekje waar vroeger de paarden en koeien graasden.

Norman Langelaan

Paul van Os vreest het ergste!

Mijn woonomgeving: varkensroze met drempels?

Ik wandel of fiets regelmatig door mijn buurt, maar dan nog kan je soms verrast worden door veranderingen die je blijkbaar niet hebt zien aankomen: enkele weken geleden reed ik de Kerstant van den Bergelaan in en stuitte pardoos op een verkeersdrempel. Verder fietsend bleek dat er nog veel meer drempels in mijn buurt aangelegd of in aanbouw waren. Hillegersberg wordt blijkbaar 30 kilometergebied!

Nou ben ik een warm voorstander van rustig rijden in de wijk: het is veiliger, milieuvriendelijker en beslist ook minder lawaaiig (uiteraard heb ik het nu over gemotoriseerd verkeer en gun ik fietsers, voetgangers en rollator-rijders de hoogst haalbare snelheid). Maar ik betwijfel of drempels in alle gevallen de beste oplossing zijn voor de gewenste snelheidsvermindering van gemotoriseerd verkeer; zo hebben ze in sommige situaties zeker nadelen die zeker ook genoemd mogen worden.

Verkeersdrempels verminderen de snelheid van het verkeer wel, maar soms met het gevolg dat er veel onregelmatiger gereden wordt dan voorheen, met alle extra herrie van dien. U kent dat wel, de neiging om het geleden verlies aan snelheid, omdat je moet afremmen voor een drempel, na die drempel weer te willen inhalen door extra hard te rijden. Zeker als er veel drempels in een straat liggen, leidt deze neiging tot een uitbundig patroon van afremmen en optrekken.

Ik vind het jammer te merken dat maar zelden kennis van het menselijke gedrag gebruikt wordt bij het opstellen van planologische en verkeerskundige plannen. Techniek en geen verbodsbepalingen voeren de boventoon, terwijl al lang bekend is dat mensen vanzelf voorzichtiger rijden als ze verantwoordelijkheid krijgen en gedwongen worden zelf afwegingen te maken (bij gelijkwaardige kruisingen gebeuren opvallend weinig ongelukken en in onoverzichtelijke, bochtige straten past men veelal vanzelf de snelheid aan).

Beslist een nadeel van verkeersdrempels zijn de trillingen, die door gebonk van auto's op de drempels in de bodem ontstaan. Dat kan bij huizen die op palen zijn gefundeerd al merkbaar zijn, maar voor huizen die op staal zijn gefundeerd brengt dit regelrecht risico's met zich mee op scheurvorming in muren en fundering. Dat geldt bijvoorbeeld voor veel woningen aan de Kerkstraat.

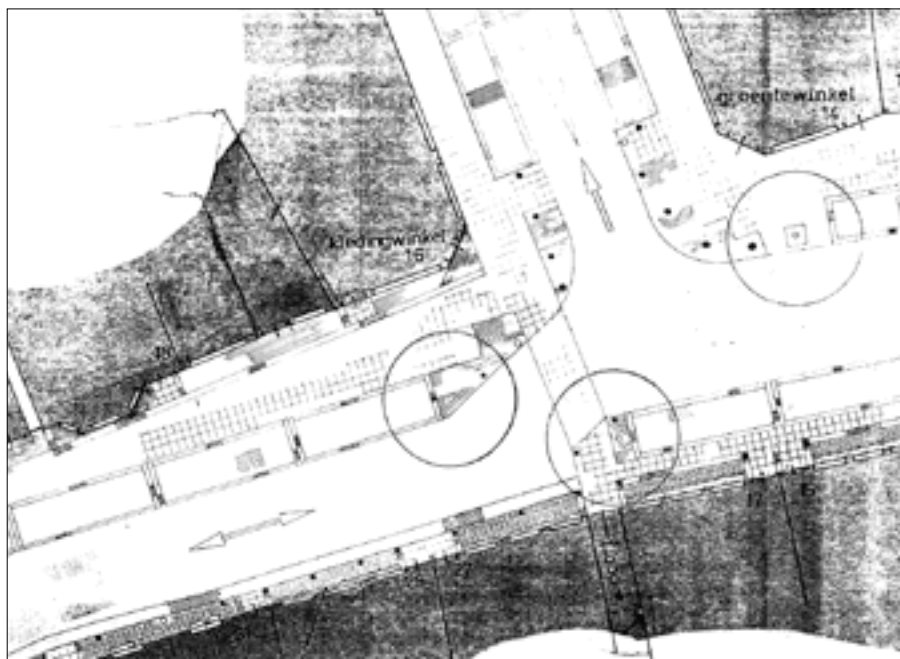
Ik hoop dat onze deelgemeentelijke her-inrichters bovenstaande overwegingen eens willen doordenken, voordat Hillegersberg een alternatieve cakewalk voor auto's is geworden.

Schrikken

Op een van mijn andere fietstochtjes viel me op hoe lelijk sommige bestrating is (het valt des te meer op omdat er ook heel mooie bestrating is).

Een aantal maanden geleden zijn, in de omgeving van de Meeuwenlaan, de straten

weer teruggebracht op het oorspronkelijke niveau. Dat zal vast wel schrikken zijn geweest voor de bewoners: na de herinrichting hadden sommigen al hun abseil-talenten nodig om nog in hun voortuin te kunnen komen. En om het bergsporttafereel compleet te maken hebben sommigen vast ook maar een bruin-beglaasde zonnebril opgezet: daarvoor bezien viel de gloednieuwe, varkensroze bestrating nog wel te pruimen! Nu is roze bestrating op zich niet lelijk, als het in de omgeving past. Maar daar

zit nou net het knelpunt: in de Meeuwenlaan en omgeving past geen roze bestrating, omdat de huizen niet roze zijn, noch een andere daarmee harmoniërende of contrasterende kleur hebben.

Waarom zijn mooie gebouwen en mooie wijken mooi? Elke architect of bouwkundige kan je vertellen dat eenheid van stijl, in casu het adequaat toepassen en consequent doorvoeren van een herkenbaar concept, daarvoor een belangrijke reden is. Nou, iedereen die door Hillegersberg-Noord loopt of fietst, ziet snel genoeg dat noch de kleur, noch de structuur van de stenen die voor de herinrichting zijn gebruikt, erg aansluiten bij de bebouwing. Geen concept dus en geen logica (behalve misschien de logica van de kosten).

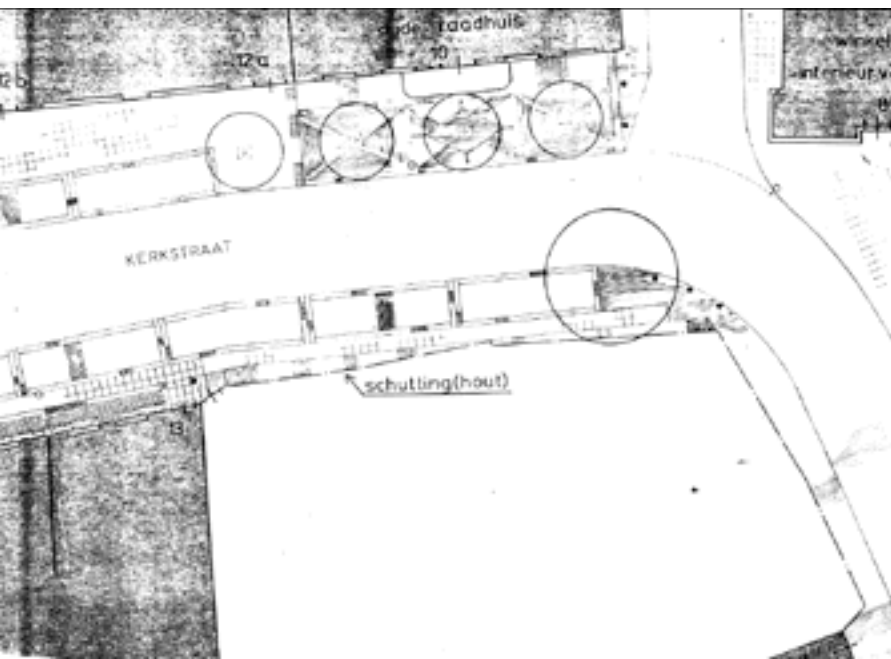
Gaat ook de rest van Hillegersberg roze bestrating krijgen? In dat geval stel ik voor dat de bewoners, hopelijk ondersteund door een overheidssubsidie, hun huizen roze, groen of blauw schilderen. Er is dan een nieuwe eenheid van stijl ingevoerd en Hillegersberg kan dan verder door het leven als een schattig Noors vissersdorpje. De Bergse plassen worden dan vanzelfsprekend de Bergse fjorden.

Paul van Os

‘Verkeersdrempels niet aanvaardbaar’

De redactie heeft nog wat oude ontwerpen van het bestratingsplan van de Kerkstraat en omgeving uit de jaren zeventig van Loeki Laurentiu gevonden. Dat er destijds grondig over het plan nagedacht en gesproken werd, tonen de volgende wensen en commentaren van de VSW aan. Over de gewenste vorm van de Kerkstraat had de VSW als uitgangspunt dat het historische karakter – de oude sfeer - van de straat zoveel mogelijk gehandhaafd zou moeten worden, maar dat aan hedendaagse ontwikkelingen niet voorbij mocht worden gegaan. ‘De oude sfeer is die van een ongebroken verbinding tussen raadhuis en kerk, van een straat voor alle verkeersdeelnemers (maar zeker voor voetgangers) in gelijke mate. Aan de andere kant kan er

niet omheen gegaan worden dat het verkeer zich heden ten dage voor een groot deel per auto afwikkelt, het is tegennatuurlijk de auto te weren. De auto moet zich wel ondergeschikt gedragen. Daarom moet de inrichting van de Kerkstraat zo zijn dat de autobestuurder merkt dat hij wordt toegelaten, maar ook niet meer dan dat. Parkeermeters, maar ook verkeersdrempels zijn daarom niet aanvaardbaar’. De vereniging heeft destijds verder aangedrongen op een bestrating van gevel-tot-gevel, zonder verhogingen door trottoirbanden en dergelijke. Variaties in steenverbanden en het aanbrengen van molgoten zouden ordening in het wegoppervlak moeten geven.

Op dit onderdeel van het originele bestratingsplan van de Kerkstraat is de variatie in de bestrating goed te zien.

Masterplan Hillegersberg ofwel

Rodeo-drive aan de Rotte

De Bergse Dorpsstraat, hoe gaat die er uit zien over een jaar of twee?

Al enige jaren zijn er plannen en ideeën over de toekomst van het winkelcentrum van Hillegersberg, verwoord in het zogeheten "Masterplan Winkelcentrum Hillegersberg" waar later nog het hoge ambitieniveau "Rodeo-drive" aan is toegekend, dat wil zeggen een winkelcentrum waar je recreatief moet kunnen winkelen, iets anders dan "even boodschappen doen".

In dit plan speelt een nieuwe vestiging van Albert Heyn op de hoek Grindweg-Argonautenweg een belangrijke rol. Enerzijds omdat in dit plan een groot aantal (130) parkeerplaatsen is opgenomen, anderzijds omdat de te verlaten huidige vestiging kans biedt aan nieuwe winkels (onder andere de Hema?) in ons centrum.

Jarenlang vlotte het niet echt met de plannen totdat bleek dat de tramrails zijn versleten en op korte termijn moeten worden vervangen. Dat biedt de kans om het straatprofiel aan de passen of verkeersmaatregelen te nemen. Een "ideaalbeeld" dat even opdook was het plan voor een strengelspoor in het smalle deel van de Dorpsstraat, waardoor een minder indringend beslag op de straatbreedte nodig was. De RET en de wethouder gingen accoord dus wat kon er misgaan. Helaas bleek deze instemming van korte duur; het kostte (te) veel geld en het plan ging niet door, evenals een eerder idee om een tramlus Weissenbruchlaan-Montignylaan-Dorpsstraat te maken. Overigens zal de bus wel deze lus gaan maken.

De noodzaak tot vervanging van de rails zette druk op de planvorming en het Dagelijks Bestuur kwam met een plan dat het begrip "recreatief winkelen" wel erg letterlijk opnam want de staat werd volledig gegeven aan de tram en de voetganger; de auto en de fiets moesten eruit, waarheen was onduidelijk. Na een eerste presentatie van deze plannen 23 november 2004 in de raadscommissie Wonen en Buitenruimte van de deelgemeente leek het erop dat de meerderheid van de politiek kon instemmen met de plannen, maar toen ontwaakte de buurt, de bewoners en de ondernemers. Zij waren massaal tegen het onttrekken van de Dorpsstraat aan het autoverkeer vanwege de bereikbaarheid (wonen maar ook "stop en shop") en het grote aantal parkeerplaatsen dat zou vervallen. Dit bleek ook

uit de voorlichtingsbijeenkomst op 13 december 2004 in Lommerrijk, waar de plannen werden toegelicht.

Massaal verzet

Een dag later, bij de raadsvergadering van 14 december, puilden de zaal dan ook uit van bezoekers en uit de inspraakronde bleek een massaal verzet tegen de plannen. De raad blies als reactie hierop de plannen (programma, voorlopig ontwerp en verkeerscirculatieplan) radicaal af en gaf het DB de opdracht in overleg met betrokkenen een nieuw plan te maken uitgaande van een onderzoek naar de mogelijke verkeerscirculatie, de veiligheid en bereikbaarheid. Op 16 februari 2005 werd (na diverse interne overlegvergaderingen)

in een druk bezochte informatiebijeenkomst in Lommerrijk het nieuwe voorlopige ontwerpplan gepresenteerd, waarop in grote lijnen instemmen werd gereageerd.

Het nieuwe voorlopig ontwerp werd wederom gepresenteerd in de raadscommissie Wonen en Buitenruimte van 14 maart 2005 en zie: behoudens een aantal onduidelijkheden die nog moeten worden uitgezocht was er een unanieme overeenstemming over het nieuwe plan en dit is recent (raadsvergadering van 29 maart 2005) door de gehele raad bekrachtigd; een "historisch besluit".

In het nieuwe plan zal de verkeerscirculatie nauwelijks veranderen met dien verstande dat wel het doorgaand verkeer noord-zuid wordt geweerd via een bussluis met eenrichtingsverkeer aan de noordzijde van de Grindweg (kruising Molenlaan) terwijl vanuit de Streksingel rechtsaf slaan niet meer mogelijk wordt.

De Dorpsstraat-Streksingel en Freericksplaats worden 30km zone evenals trouwens de woonstraten eromheen, de tramrails worden ongeveer 80cm verlegd naar het zuiden waardoor het trottoir in het "smalle deel" breder wordt evenals het trottoir ertegenover (bij Zeeman) omdat op dit stuk de parkeerplaatsen verdwijnen.

De materiaalbehandeling zal met name de kwaliteit van de buitenruimte sterk verbeteren door toepassing van gebakken bestratingmateriaal, uitstalstroken langs de winkels, lijngoten voor afvoer van hemelwater, ondergrondse vuilcontainers en een toepassing van fraai straatmeubilair.

Gezien de zeer brede instemming en ondersteuning van de plannen, zowel door bewoners, ondernemers en politiek ziet het er naar uit dat na enige tijd van (veel) overlast in 2006 er de gewenste "upgrading" van het winkelgebied vorm zal krijgen. Zorg bestaat er nog wel over de tijdsplanning en fasering van de uitvoering omdat bereikbaarheid, veiligheid en continuïteit in functioneren (voorkomen/beperken van omzet-verliezen van de winkels) een belangrijk

item is en blijft. Het laatste woord is hierover nog niet gesproken.

Nu nog een fraaie boulevard langs de Bergse Voorplas, leuke terrasjes aan het water en een fontein in de plas waarmede de unieke ligging van ons winkelcentrum aan het water (wonen-winkelen en flaneren) ten volle kan worden benut.

Jack Fens

De Kerkstraat. Veel is er niet van overgebleven. Alleen het oude raadhuis en de kleine huisjes aan de linkerkant.

Waar stond het Leger des Heilsgebouw?

Laatst ontmoette ik iemand die mij vroeg: 'Joh, jij weet nogal veel over Hillegersberg. Weet jij iets over een vestiging van het Leger des Heils in de Kerkstraat. 'Mij niet bekend' kon ik hem alleen maar zeggen, maar mogelijk zijn er anderen die het wel weten. Is dit zo laat dan eens iets van u horen.

Het gaat om een mogelijk kantoor of vestiging van het LdH in de Kerkstraat ongeveer op de plaats van of tegenover de huidige doe-het-zelfzaak van Hubo. Zoals u allen, denk ik, wel weet was de Kerkstraat vroeger een doodlopend straatje tussen de Hillegondakerk en de Bergse Dorpsstraat. Bij de bocht het (nu) Oude Raadhuis (1752) terwijl er ook (ernaast?) een groot pand stond namelijk de pastorie. De Nieuwe Kerkstraat bestond nog niet, evenmin als de Hilleniussingel die in de twintiger en dertiger jaren zijn aangelegd bij de eerste uitbreiding van 'het dorp'. Enkele oude huisjes aan de oostzijde van de Kerkstraat waren er wel, gezien de bouw ervan (nr 13 en nrs 31/33 medio 19e eeuw) en mogelijk ook de voormalige 'rug aan rug' woningen uit 1881. Ook er tegenover was een dergelijk rijtje oude huisjes (nu verdwenen), maar de kleuterschool nr 41 uit 1926 bestond nog niet. Mogelijk was het grote pand naast de kleine huisjes de genoemde vestiging.

Hieronder een plattegrond (kadastrale kaart) uit ongeveer 1860 waarop een deel van deze oude bebouwing stond aangegeven; ook een oude ansichtkaart van dit stukje Kerkstraat.

Wie lost het raadsel op, wie weet of er een vestiging was van het LdH en waar deze stond. Is het een pand dat op de kaarten staat of is het op de plattegrond aan te duiden.

De commissie Promotie & Voorlichting laat van zich horen:

Verrassend nieuw hebbeding op komst

U weet nog wel van de grandioze Hillegerbergse herenstropdas...Op een nachtblauw fond met bescheiden gouden balken, onze eigen gouden Hillegonda. Velen van u kochten zo'n zuiver zijden stropdas voor zichzelf of om cadeau te geven. Wellicht niet eens om werkelijk te dragen, maar zo'n das wil je gewoon hebben! Het bleek dan ook een groot succes. Vaak kregen wij echter de vraag waarom er voor de dames niet iets dergelijks werd ontworpen. Dat hebben wij in onze oren geknoopt. Aanvankelijk dachten wij aan een shawl, maar de uitvoering in die Chinese, toch wel wat dikke, zijde bleek in het gebruik te stug. Maar wij zijn niet voor één gaatje te vangen zoals dat populair heet, dus onze gedachten gingen uit naar iets geheel anders: een Hillegersbergse paraplu. Even sjiek en bescheiden van uitvoering als de stropdas, maar ongetwijfeld ook iets dat alle dames (en heren) graag willen bezitten. En wederom een prachtig cadeau. Daar zijn wij nu druk mee bezig.

De uitvoering moet van een zeer goede kwaliteit zijn, de paraplu automatisch ontplooibaar en als het even kan ook nog opvouwbaar. En dat alles voor een aanvaardbare prijs. U begrijpt: in de mei-vergadering is die paraplu nog niet te koop, maar tegen dat de herfst komt en het regenseizoen begint, dan zijn ze er.

En om op de herenstropdas terug te komen: we hebben er nog maar een stuk of twintig. Twintig van die zuiver zijden Hillegersbergse stropdassen. Nachtblauw, met gouden balkjes en een bescheiden Hillegonda erop. En als die twintig op zijn, dan komen ze nooit meer. Binnen afzienbare tijd is het weer Vaderdag, of komen de verjaardagen van vrienden en familieleden er aan. Dan zit u weer met het probleem: wat zal ik hem cadeau geven?

Welnu, dan is dit de oplossing. Voor leden 17.50 euro, voor niet-leden 22.50 euro Kom naar de mei-vergadering, schrijf of bel ons: 4225789. Ook zijn we twee dagen aanwezig op het Hillegersbergs Jazzfestival eind juni.

Kerken en begraven in de deelgemeente

Zonder overdrijving mag ik zeggen dat de commissie Promotie & Voorlichting een bezig groepje enthousiaste mensen is. Iedere maand wordt er vergaderd, maar tussentijds gebeurt er ook van alles. Niet alleen verzorgen de commissieleden alle buitenactiviteiten van de VSW en bemannen ze daar de stands (daar komt heel wat bij kijken), ze doen ook het uiterste om het ledenaantal uit te breiden. U begrijpt dat een aantal van 1000 leden hun ultieme wens is. Ze proberen ook door het ontwikkelen van promotie-artikelen de bekendheid van de VSW te vergroten, begrip en medewerking van de burgers te krijgen. Dit alles om de doelstelling van de vereniging: het behoud van het cultuur-historisch karakter van de wijk, te realiseren. Het is in ons aller belang. Was vorig jaar de uitgave van de cassette met wandelingen en fietstochten een schlager, dit jaar staat er een boekje op stapel over de kerken en begraafplaatsen in onze deelgemeente. En niet eerder dan je aan zo'n studie gaat beginnen, besef je dat er zoveel kerken in dit gebied zijn.

Althans nòg zijn want een aantal staat op de nominatie om te verdwijnen. Daarom leek het de commissie nu het moment voor zo'n studie en zo'n uitgave.

Het zal nog enige maanden duren voor het boek te koop is, maar ongetwijfeld zal er in de Postiljon aandacht aan worden besteed. Daarna zal het boekje in de bekende boekhandels voor een redelijke prijs te koop zijn en ook overal waar de VSW zich manifesteert.

Wandelen en fietsen

Als er weer gewandeld gaat worden in het voorjaar dan toch zeker met de cassette 'Zes wandelingen en twee fietstochten door Hillegersberg, Schiebroek en Terbregge' van de VSW. U weet niet wat u mist als u nog niet in ons gebied aan de wandel bent geweest. Zeker in het begin van de zomer de mooiste tijd van het jaar, als alle bomen net in blad staan en in alle tuinen waar u voorbij komt de bollen en struiken de mooiste kleuren laten zien. Elke beschreven wandeling is voorzien van een duidelijke kaart, bewegwijzering en vermelding van de bijzonderheden waar u langs komt. Een lust voor het oog en ontzettend gezond bovendien, zo'n tripje. Kosten voor de gehele set, in full color nog wel: 5.00 euro. Te koop bij de VSW en bij de erkende boekhandels in onze deelgemeente.

*Iet Heetman,
Commissie Promotie & Voorlichting*

Een Goois element aan de Kleiweg

De Schildjescommissie van de VSW heeft een schildje uitgereikt aan de eigenaren van een villa in Blaricumse stijl aan de Kleiweg.

De Kleiweg, één van de oudste wegen in onze omgeving, herbergt een mengelmoes van architectuur. Komend vanaf de Straatweg zien we eerst zakelijke panden al of niet voorzien van winkels, daartussen een paar boerderijtjes en arbeiderswoningen, vervolgens - na de spoorwegovergang - zogenaamde herenhuizen en villa's.

Net voor de bocht naar het St Franciscus Gasthuis op nummer 441 bevindt zich een villa met rieten dak. Het laatste VSW-schildje is tijdens de novembervergadering toegekend aan de bewoners van deze villa en onlangs daadwerkelijk door de Schildjescommissie aangebracht. De leden van de commissie werden door de heer en vrouw des huizes zeer gastvrij ontvangen. De VSW'ers toonden zich vol bewondering voor de zorgvuldige restauratie en de smaakvolle afwerking.

Uit de originele bouwtekening uit het jaar 1923 bleek, dat een Blaricumse architect - een zekere Van Bokhoven - de ontwerper van deze in onze omgeving bijzondere villa is. Deze architect verloochende zijn afkomst niet en bouwde in Blaricumse stijl. Mede door de zorg en aandacht van de huidige bewoners is het schildje terecht toegekend.

Ivonne Koedam

Het VSW-schildje is aan de villa toegekend vanwege de -zorgvuldige restauratie en de smaakvolle afwerking

Mensen gezocht

Norman Langelaan maakt van de gelegenheid gebruik mensen te porren voor diverse werkzaamheden binnen de VSW:

'Ik zoek nog mensen die tijd, interesse en zin hebben om dingen voor de Studie- en Inventarisatiecommissie op te zoeken in het Stadsarchief. Bijvoorbeeld voor studies waar wij mee bezig zijn en daarnaast zijn er ook nieuwe kleinere onderwerpen die hoog nodig moeten worden uitgezocht. Verder zoek ik iemand die het leuk vindt om oude Hillegersbergenaren te interviewen over Hillegersberg van vroeger. Eventueel samen met iemand met een videocamera, dan kunnen we nog wat leuke dingen vastleggen voor het nageslacht.

Bovendien zoek ik enkele mensen met architectonische kennis of interesse die kunnen helpen onze inventarisaties te updaten, te beginnen met het Kleiwegkwartier'.

'In 2006 moeten we weer door de Molenvaart kunnen varen'

Is de Molenvaart hinderlijk versmald door het aanbrengen van een damwand? Koos Amesz vindt van wel en uit z'n frustraties over de gang van zaken met betrekking tot de historische vaart:

De wieken van de molen draaien langzaam en wellicht heeft het bestuur van de deelgemeente een klap van die wieken gehad. Een korte terugblik en de situatie heden: in september 1996 is de historische Molenvaart naast het notaris kantoor aan de Straatweg ernstig versmald vanwege het aanbrengen van een damwand voor een inrit en parkeerplaats voor de verbouwing tot kantoor. Bewoners en belanghebbenden hebben hiertegen protest aangetekend en uiteindelijk bevestigd de Hoge Raad in augustus 2001 na beroep tegen de uitspraak van de (arrondissements) rechtbank dat het bouwwerk vergunningplichtig is. De gemeente Rotterdam verwijst vervolgens naar deelgemeente Hillegersberg – Schiebroek. De deelgemeente beslist immers over de aanvragen voor een vergunning.

Tot verbazing van de bewoners geeft de deelgemeente zonder verder onderzoek een vergunning voor de reeds uitgevoerde werken. Na eindeloze procedures, hoorzittingen en bezwaarschriften vindt de deelgemeente de oplossing in een vrijstellingsprocedure volgens artikel 19. De vergunning is nu in februari 2005 verleend en inmiddels is al bij de deelgemeente bezwaar en bij de rechtbank beroep aangetekend, omdat uit de correspondentie met de deelgemeente niet eens duidelijk wordt of er nu bezwaar dan wel beroep moet worden ingesteld.

Wel is onomstotelijk vastgesteld dat er versmald is – al wordt dat door partijen nog steeds gebagatelliseerd. Zelfs de kadastrale lijn (eigendomsgrens) is overschreden, maar ook dat wordt niet als hinderlijk beschouwd! De argumentatie van de deelgemeente is dat 'de belangen van de vergunningaanvrager zwaarwegender worden geacht en dat de ernst van de situatie mede een rol speelt'. Nadere toelichting wordt niet gegeven en op de argumenten van de bewoners wordt verder niet ingegaan.

De procedure verdient niet de schoonheidsprijs. Overleg met de verantwoordelijken bij de deelgemeente blijkt niet mogelijk. Ook de ombudsman wordt ingeschakeld, doch zonder succes.

Hopelijk kan de rechter vaststellen dat een vergunning voor een bouwwerk dat de vaart ernstig versmalt en zelf de eigendomsgrenzen overschrijdt niet door een overheid gelegaliseerd kan worden.

Zomer 2005 zullen we denkkelijk net niet halen maar in 2006 zal het toch zeker mogelijk moeten zijn om na tien jaar weer ongehinderd door de Molenvaart te kunnen varen en om via de 7-bruggetjes route weer van de Voor- naar de Achterplas te komen.

Koos Amesz

(Zie ook de artikelen in Tussen Wilgenplas en Rotte nr. 47 van mei 2001 en nr. 48 van oktober 2001).

De historische Molenvaart is versmald door een damwand. Hopelijk is het in 2006 mogelijk om via de 7-bruggetjes route weer van de Voor- naar de Achterplas te komen.

Hoera, geen omweg meer

Dinsdag 22 maart 2005. 's Morgens voor dag en dauw opgestaan voor een oppasdag bij de tweelingkleinzoons in Breukelen. Om half zeven rijd ik over de Straatweg. Zelfs op dit voor mij onmenselijk vroege uur is er al redelijk veel verkeer. Voor de laatste keer moet er omgereden worden door het Kralingse Bos, want vanmiddag wordt de nieuwe Irenebrug opgeleverd. Tenminste dat hebben 'ze' beloofd.

Twaalf uur later, het is rond half zeven, bevind ik me weer onder de rook van Rotterdam. Op de A20 ter hoogte van de afslag Alexanderpolder. Ik twijfel: het zekere voor het onzekere nemen en doortuffen naar de afslag Franciscus Gasthuis of gewoon van de weg afgaan en hopen dat de Irenebrug inderdaad klaar is. Ik waag de gok en rijd even later door Ommoord naar Terbregge. Raar stil is het hier. Ik blijf de enige die erop rekent dat er ergens aan het einde van de Terbregseweg een nieuwe Irenebrug me doorgang zal verschaffen. Half en half verwacht ik elk ogenblik een obstakel dat me de weg verspert. Maar ik kan gewoon doorrijden. Over de Terbregseweg richting brug. En daar ligt-ie dan, kant en klaar. Opwinding maakt zich van me meester als ik er – zo langzaam mogelijk – overheen rijd. Vreemd kaal is-ie, zo zonder de ophaalinstallatie, maar wel mooi strak. Over de Molenlaan rijdend bedenk ik dat elk voordeel z'n nadeel heb: wij kunnen weer zonder omweg aan de andere zijde van de Rotte komen, maar de Molenlaanbewoners, die vijf maanden lang hebben ervaren hoe rustig hun laan kan zijn zonder die dagelijkse verkeersstroom, moeten weer uitlaatgassen inademen.

Wil Baghuis

De oude en nieuwe brug gezien vanuit dezelfde hoek

Raar kaal is-ie zo zonder ophaalinstallatie.

Zoek de verschillen:

Twee dijkdoorbraken: in 2003 en 1833

Sinds augustus 2003 weten we dat veendijken niet alleen bij hevige regenval hun stabiliteit kunnen verliezen, maar ook bij grote droogte. Dit laatste gebeurde onder andere op 31 augustus 2003 bij de Linker Rottekade, waar de dijk toen over een lengte van 50 meter was verzakt. Op woensdag 3 september 2003 ontstond ook een scheur in de dijk langs de Noordeindseweg in Berkel-Rodenrijs. Door deze gebeurtenissen ontstond bij H. W. Moes interesse in een eerdere dijkdoorbraak, die plaatsvond in 1833. Informatie hierover haalde hij uit het verslag dat erover geschreven is door J.A.Scholten: 'Fabryk en Landmeter'. Moes schreef hierover een artikel in 'De Kruin' een uitgave van de historische vereniging 'Den Berchsen Hoek'. Hieronder een korte samenvatting van dit artikel:

In december 1833 was het voortdurend slecht weer, met harde westelijke wind en zeer veel regen. (148 mm). Droogmakerijen, polders en ook de maalboezems, de Rotte en de Schie kampten met hoge waterstanden. Dijken waren verzwakt door het vele water in en onder het dijklichaam. Het jaar 1833 was overigens verder niet bijzonder nat geweest.

In de vroege morgen van donderdag 26 december 1833 merkte men in Rotterdam een snelle afstroming van de Rotte landinwaarts. Eerste conclusie was dat er een dijk moest zijn doorgebroken. Doordat het peil van de Rotte steeds verder daalde, dreigde het veel hogere water van de Schie de sluisdeuren te doen bezwijken.

De acht molens aan de Boezem liepen gevaar

Met een houten stutwerk werden de sluisdeuren versterkt. Ook de vijf op de rivier de Maas uitwaterende sluisen werden zo versterkt. Een derde plaats waar snel moest worden ingegrepen was de Hoogenboezem van de Rotte. Door het leegstromen van de Lagenboezem naar de Rotte was het verschil in waterstand tussen Hoogen- en Lagenboezem tot boven de 3 meter gestegen. Dit leverde groot gevaar op voor de dijk tussen beide boezems met daarop 8 schepradmolens. Deze molens hadden normaal tot

taak het opmalen van het water naar de naast gelegen Hoogenboezem. Binnen het uur had men de Hoogenboezem laten leeglopen in de Lagenboezem om zo de druk op de tussendijk weg te nemen.

Pas na deze noodwerkzaamheden ging men op zoek naar de plaats van de doorbraak. In de stad waren er geruchten: het zou gaan om een droogmakerij onder Hillegersberg, of

Kaartje van de plaats van ondermeer de dijkdoorbraak.

onder Zevenhuizen, waar de kade van de kleine Nesselpolder zou zijn bezweken. Bedenk wel dat er in die tijd geen telefoon was en zeker geen 'mobieltjes'. Er moest dus snel een inspectietoelt gemaakt worden. Niet bekend is hoe men die toelt maakte, waarschijnlijk te paard, of in koetsjes. Eerst naar de Nesselpolder, omdat men dacht het lek daar snel te kunnen en moeten dichten om erger te voorkomen, namelijk een doorbraak naar grote droogmakerijen zoals de Eendrachtspolder. Hier bleek er echter geen dijkdoorbraak te zijn, bovendien was door de sluiswachter en boer C.Vermeulen het Zevenhuizerverlaat 'behoorlijk dicht gestempeld'. Hiermee was voorkomen dat de sluis onder de druk bezweek waardoor de hele Zuidplas - 4500 bunders - via de leeggelopen Rotte de droogmakerij van Hillegersberg en Bleiswijk in zou lopen. Hier hoorden de onderzoekers dat de dijkdoorbraak in Bergschenhoek had plaatsgevonden. In de nacht van 25 op 26 december was de benedenste of boezemdijk hier doorgebroken, waardoor de Rottedijk de steun van de ringvaart missende, ook bezweek. Aan beide zijden van de Rotte was de dijk beschadigd over een afstand van 8 kilometer.

Om de binnenstad van Rotterdam weer van water te voorzien werden toegangen van de Rotte tot de stad binnen 2 dagen met kistdammen afgesloten, waarna de stadsgrachten vanuit de Schie weer konden vollopen met water. De gescheurde en beschadigde dijken behoeften uitgebreid herstel en de dijken in de omtrek van de doorbraak moesten bijna geheel nieuw aangelegd worden. Slib en veenbonken van vijftig centimeter bedekten een groot deel -30 bunder- van de polder, huizen waren verzakt en beschadigd.

Aanvoer van materialen gebeurde met schuiten en paard en wagen. Na allerlei noodwerkzaamheden begon het echte herstel van de dijk. Van februari tot midden mei werkten 500 mannen aan herstel van de dijk. Fietst of wandelt u nu over de dijk dan is er van dit alles niets meer te zien op de plek des onheils: Rottekade nr.6.

En waar toen de oevers van de Rotte over grote afstand niet meer te herkennen waren, kabbelt het water nu rustig voort. Maar zoals we sinds 2003 weten, soms haalt het verleden ons in...

En de dijken hebben de voortdurende zorg en aandacht van het Hoogheemraadschap hard nodig.

STAAT DER ONKOSTEN
aan herstelling van DIJKEN en KADEN, aan voorzienings en andere hulpmiddelen.

De Droogmakerij van Elzougt en Hillegersberg, aan het afsluiten der beide Hoelstaken; en herstelling van de Dijken	70000	fl
De Droogmakerij de Eendrachtspolder, wegen herstelling van des Buisdijk ..	20000	fl
De Nesselpolder, wegen herstelling des Buisdijk	7000	fl
De Wierdypolder, wegen herstelling der Buisdijk	10000	fl
Totaal	110000	fl

GENEERLAND VAN SCHIEDAM.

Wegen aanschaf van bouwmateriaal van de droogmakerij van Elzougt en Hillegersberg, en voor de droogmakerijen de Rotte, en afslag van de opbrengst der openbare verkoopingen van landbouw...

Aan de Wierdypolder voor aanschaf van bouwmateriaal en bouwen van gereedschappen; herstel van dijken, en onderscheidene andere werkzaamheden en droogmakerijen

De Stad ROTTERDAM, voor verloopende schuiven, etc. aan de Hoelstaken van de beide Hoelstaken

Totaal

Onkostennota van de herstelwerkzaamheden na de dijkdoorbraak van 1833

Kaartje van de plaats van onder meer de nooddam.

'Zoekplaatje' te vinden aan de Wildersekade

In het Zoekplaatje uit de vorige 'Tussen Wilgenplas en Rotte' werd bij de foto van een boerderij de vraag gesteld of men wist waar in de deelgemeente Hillegersberg deze boerderij te vinden was. Het was de boerderij van de familie Persoon aan de Wildersekade. Norman Langelaan geeft verder uitleg:

'Er is een stukje Hillegersberg dat bijna niemand kent. Benoorden de Doenkade ligt een stukje Wildersekade waarvan iedereen denkt dat dit bij de gemeente Berkel-Rodenrijs hoort. De westzijde is oorspronkelijk van gemeente Schiebroek - nu Hillegersberg - en de oostzijde behoort tot de gemeente Bergschenhoek. De Wildersekade begint als fietspad halverwege de Grindweg, richting Berkel-Rodenrijs. Er is geen directe oversteekplaats over de Doenkade, je moet oversteken aan het einde van de Ankie Verbeek-Ohrlaan.

101 Jaar geleden werd de boerderij van Petrus Leonardus Persoon gebouwd. Hij was de grootvader van de huidige bewoner de heer Persoon jr. die van af 1970 daar zijn boerenbedrijf runt, hij nam het weer over van zijn vader. Zijn vader en z'n oom namen de boerderij van grootvader over in ca 1930. Dit ging gepaard met een verdeling van het bedrijf, de oom kreeg de akkers en zijn vader de boerderij met weilanden om verder te gaan met veeteelt en als melkbedrijf: kaas- en botermakerij. Toen de huidige eigenaar voor het melkquotum grond tekort kwam kon hij aan de overkant van de weg weer 17ha. bijkopen. Momenteel is er 34 ha totaal. Op dit moment heeft hij geen koeien maar wel veel schapen.

Naast de boerderij staat een mooie grote schuur, gebouwd in gele baksteen. Daarnaast staat nog een bijgebouw dit is de herbouw van een eerder ingestorte varkensschuur. De kop van de boerderij ligt in de schaduw van twee immens grote, rode beuken, die op de lijst van beschermde bomen staan. Waarschijnlijk zijn de beuken vroeger eens getopt, vandaar de dikke stam en daarna de veelvuldige uitsplitsing in veel takken. De beuken werden in 1905 geplant, ter ere van de geboorte van een tweeling. De vader van de huidige eigenaar kon zich dat nog herinneren hij was toen een jongetje van zo'n 5 à 7 jaar. Op dit moment staan de bomen op gemeentegrond. De provincie kocht indertijd de kade van de familie Persoon om een fietspad te realiseren tussen Berkel en Hillegersberg, speciaal voor de scholieren. Later werd dit Rotterdamse gemeentegrond en daarin staan de rode beuken geworteld.

Het hek dat voor de boerderij stond is daarvoor verplaatst. Op het hek stond het opschrift: 'O Grote God, O Hemelse Koning, bescherm ons toch op deze woning'. De heer Persoon jr. kan zich nog herinneren dat zijn grootmoeder bij dreigend onweer en bliksem de boerderij en het hek met een ligustertak met wijwater bespenkelde. Blikseminslag is altijd een groot risico voor boerderijen op het platte land'.

Nieuw zoekplaatje . . .

Het gebouw op deze foto staat er nog steeds, echter het exterieur is veranderd. En – moeten we met weemoed vaststellen - de bestemming ook. Misschien komt u er elke dag langs, want het gebouw ligt toch vrij centraal in de deelgemeente. Wie het antwoord weet en de oplossing stuurt naar VSW, Postbus 35054, 3005 DB Rotterdam, maakt kans op een VSW-uitgave naar keuze.

Waar in de deelgemeente Hillegersberg/Schiebroek is dit pand te vinden?

Zo zag het er lang geleden uit

Op de laatste pagina van Tussen Wilgenplas & Rotte weer een paar oude ansichtkaarten.

Recreatie aan de Achterplas met de uitkijktoren van Plaswijck op de achtergrond. Is het voor of na de oorlog? Aan de mode te zien zou het voor de oorlog kunnen zijn.

De kaart vermeldt: Restauration C.A. Freericks. Te zien is een groepje aan het spelevaren in een vaartuig dat het midden houdt tussen een raderboot en een waterfiets-oude-stijl.

Splitsing Bergse Dorpsstraat/Weissenbruchlaan.

Inventarisaties

DE KERKSTRAAT EN OMGEVING - Een bijzonder gebied in Hillegersberg; een proefinventarisatie van de historische stedenbouwkundige kwaliteiten; september 1993. (€ 6,80)

INVENTARISATIE, MONUMENTEN EN ANDERE HISTORISCHE GEBOUWEN IN HILLEGERSBERG, SCHIEBROEK EN TERBREGGE ; maart 1994.

DE GRINDWEG - Een bijzonder gebied in Hillegersberg; een inventarisatie van historische en stedenbouwkundige kwaliteiten; maart 1994. (€ 6,80)

BIJZONDERE GEBIEDEN - Een inventarisatie van "bijzondere gebieden" in Hillegersberg, Schiebroek en Terbregge; mei 1995. (€ 6,80)

DE STRAATWEG - Een bijzonder gebied in Hillegersberg; een inventarisatie van historische, architectonische en stedenbouwkundige kwaliteiten; mei 1996. (€ 11,35)

DE ROTTEOEVERS - Een bijzonder gebied in Hillegersberg en Terbregge; een inventarisatie van historische, architectonische en stedenbouwkundige kwaliteiten; april 1998. (€ 10,20)

Vouwbladen en Studies

1987: Het Dorp op de Donk

1987: Het Boterdorpse Verlaat (€ 1,15)

1988: De Straatweg (€ 1,60)

1989: De Grindweg (€ 1,60)

1991: Terbregge (€ 2,05)

1999: Het Molenlaankwartier (€ 2,30)

2000: Hoge Limiet (€ 2,30)

2003: Schiebroek Historie & Topografie (€ 5,00)

1990: Oude kaarten van Hillegersberg (€ 2,05)

2004: Landschap in baksteen (€ 5,00)

Inventarisaties, Vouwbladen en Studies zijn schriftelijk te bestellen via onze postbus of door het zenden van een e-mail (zie onder).

Andere uitgaven van de VSW

- Gebouwde accenten
- Kijk op de wijk
- Wandel- en fietstochten
- Tempelen & begraven

Monumenten in Hillegersberg, Schiebroek en Terbregge: een prachtig fotoboek. (€ 13,50)
Een bundeling verhaaltjes over bijzondere plekken in onze deelgemeente. (€ 6,50)
Een mapje met 8 wandel- en fietstochten in de deelgemeente (€ 5,00)
Bekende en onbekende kerken en begraafplaatsen in de wijk (in voorbereiding)

Deze uitgaven zijn koop bij:

- Carlier, Bergse Dorpsstraat 114
- Molenaar's Boekhandel, Bergse Dorpsstraat 35
- Donner, Lijnbaan 150

- Boekhandel Coelers, Peppelweg 128a
- Bruna, Kleiweg 147
- Archiefwinkel, Coolsingel 91

UITGAVE VAN DE VERENIGING STEDEBOUWKUNDIG WIJKBEHOUD HILLEGERSBERG-SCHIEBROEK-TERBREGGE - Nr. 1-2005

Voor de inhoud zijn verantwoordelijk:

- de auteurs voor hun specifieke artikelen
- de VSW voor de verenigingszaken

Secretariaat:

Vereniging Stedenbouwkundig Wijkbehoud

Postbus 35054 - 3005 DB ROTTERDAM

Tel: 010-2184385

E-mail : vswhst@hotmail.com

Internet : www.vsw.biz

Aan dit nummer werkten verder mee:

- Wil Baghuis - redactie en fotografie
- Jan Vermaak - fotografie
- Willem Scholten - vormgeving
- Wim Meijer - productie
- Grafia - drukwerk